ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců a JUDr. Marie Žiškové a JUDr. JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně: **M. S.**, zastoupené Mgr. Petrem Olbortem, advokátem se sídlem Nad Vývozem 4828, Zlín, proti žalované: **Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně**, se sídlem nám. T. G. Masaryka 5555, Zlín, o žalobě proti rozhodnutí zkušební komise o výsledcích státní závěrečné zkoušky ze dne 16. 6. 2011, proti rozhodnutí zkušební komise o výsledcích státní závěrečné zkoušky ze dne 12. 9. 2011, proti rozhodnutí rektora Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně ze dne 29. 11. 2011, č. j. 2604/R/2011, a povinnosti žalované přijmout opatření na obnovení práva žalobkyně na řádné konání státní závěrečné zkoušky, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 13. 6. 2012, č. j. 31 A 29/2012 – 33,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 13. 6. 2012, č. j. 31 A 29/2012 – 33, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně konala dne 16. 6. 2011 státní závěrečnou zkoušku v rámci bakalářského studijního programu na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. V tomto termínu neuspěla a proto zkoušku opakovala dne 12. 9. 2011. Po ukončení zkoušky jí byl sdělen výsledek zkoušky, tedy že opakovaně u zkoušky neuspěla. Protože nesouhlasila s jejím průběhem, formou zkoušky a zejména nemožností konat zkoušku před celou zkušební komisí, ale pouze vždy před některým zkoušejícím, podala k děkance fakulty dne 15. 9. 2011 stížnost, kde upozornila na rozpory mezi reálným průběhem zkoušky a právní (i vnitřní školní) úpravou jejího průběhu; stejné podání adresovala rektorovi školy. Oba jí shodně přípisem

odpověděli, že mezi směrnicemi školy a skutečným průběhem zkoušky neshledali nesrovnalosti. Následně obdržela rozhodnutí děkanky fakulty o ukončení studia ve zvoleném bakalářském studijním programu. Proti tomuto rozhodnutí podala rozklad, který rektor školy jako nedůvodný zamítl.

[2] Žalobkyně napadla rozhodnutí o ukončení studia žalobou, kde popsala celý průběh a své výtky vůči neřádně vedené státní závěrečné zkoušce; žalobu však podala k věcně nepříslušnému soudu. Ten řízení o žalobě zastavil a poučil žalobkyni o možnosti podat do jednoho měsíce od právní moci usnesení žalobu věcně příslušnému krajskému soudu (ve správní větvi soudnictví). Žalobkyně pak 10. 4. 2012 podala žalobu ke Krajskému soudu v Brně.

[3] Krajský soud následně vydal usnesení, kterým žalobkyni vyzval k upřesnění petitu žaloby. Žalobkyně na výzvu soudu obratem reagovala a petit žaloby upřesnila následujícím způsobem: požadovala, aby soud a) zrušil rozhodnutí zkušební komise o výsledcích státní závěrečné zkoušky ze dne 16. 6. 2011, b) zrušil rozhodnutí zkušební komise o výsledcích státní závěrečné zkoušky ze dne 12. 9. 2011, c) zrušil rozhodnutí děkana ze dne 26. 9. 2011 o ukončení studia a d) požadovala, nechť soud určí, že žalovaný je povinen přijmout opatření, aby jí bylo právo na řádné konání státní závěrečné zkoušky obnoveno.

[4] Krajský soud žalobu odmítl; v odůvodnění usnesení zdůraznil, že rozhodnutí zkušební komise o výsledku zkoušky není aktem veřejné moci a dopadá na něj i výluka § 70 písm. a) s. ř. s.; rozhodnutí komise o výsledku zkoušky je tedy ze soudního přezkoumání vyloučeno. Soud dodal, že navíc, byla-li o výsledku zkoušky informována vždy bezprostředně po jejím ukončení (tedy ve dnech 16. 6. a 12. 9. 2011, pak žaloba podaná dne 10. 2. 2012 byla k těmto žalobním bodům podána opožděně. K žalobnímu návrhu na zrušení rozhodnutí o ukončení studia soud uvedl, že žalobkyně výslovně označila ke zrušení rozhodnutí děkanky (tedy rozhodnutí I. stupně), soud je jejím návrhem vázán a proto žalobu (která nemíří do pravomocného rozhodnutí orgánu II. stupně – zde rektora školy) podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl. Žalobní návrh ad d) soud odmítl a zdůraznil, že rozsah pravomoci soudů ve správním soudnictví plyne z § 4 s. ř. s.; požadavek žalobkyně na uložení povinnosti žalované přijmout opatření k obnovení práva žalobkyně na řádné konání státní závěrečné zkoušky nelze pod citované ustanovení s. ř. s. podřadit.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[5] Usnesení krajského soudu napadla žalobkyně včasnou kasační stížností. Uvedla, že předně nesouhlasí, že by nesprávně vymezila, které rozhodnutí o ukončení studia napadá. Připustila, že označila ke zrušení rozhodnutí děkanky, neboť právě toto rozhodnutí stav o ukončení studia založilo; uvedla však rovněž, že podala proti tomuto rozhodnutí rozklad, o němž zamítavě rozhodl rektor školy. V odůvodnění děkanky není vůbec uvedeno, jaké podmínky studia porušila či nesplnila, rektor se však přesto s tímto rozhodnutím ztotožnil. Stěžovatelka nesouhlasí v tomto ohledu se závěrem soudu, že by k výzvě soudu neodstranila vadu podání a nevyjádřila svoji vůli v petitu žaloby. Je přesvědčena, že minimálně k žalobnímu důvodu uvedenému ad c) je žaloba projednatelná.

[6] Krajský soud dále vyjádřil přesvědčení, že stěžovatelka zmeškala lhůtu k podání žaloby; toto tvrzení soudu není správné. Rozhodnutí rektora jí bylo totiž doručeno dne 12. 12. 2011, dvouměsíční lhůta k podání žaloby byla zachována, neboť dne 10. 2. 2012 podala žalobu soudu (byť věcně nepříslušnému) Byla však dbalá poučení v usnesení tohoto soudu o zastavení řízení. Usnesení nabylo právní moci dne 7. 4. 2012 a žalobu ke Krajskému soudu v Brně podala dne 6. 4. 2012, tedy včas.

[7] Žalovaný ke kasační stížnosti své vyjádření nepodal.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti a byla podána včas. Stěžovatelka ve svém podání výslovně nepodřadila důvody kasační stížnosti pod ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. Pokud ovšem kasační stížností napadá usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby, z povahy věci pro ni přichází v úvahu pouze kasační důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Nejvyšší správní soud je v řízení o kasační stížnosti oprávněn zkoumat, zda rozhodnutí krajského soudu a důvody, o které se toto rozhodnutí opírá, jsou v souladu se zákonem; jeho úkolem není přímo přezkoumávat samotné žalobou napadené správní rozhodnutí, nýbrž prověřovat, zda soud při takovémto přezkumu postupoval a uvažoval správně. Rozsah přezkumu rozhodnutí soudu je tak vymezen povahou a obsahem přezkoumávaného rozhodnutí. Jestliže krajský soud žalobu odmítl a věc samu neposuzoval, může Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti pouze přezkoumat, zda krajský soud správně posoudil podmínky pro odmítnutí žaloby, nemůže se však již zabývat námitkami týkajícími se „merita věci“, tedy toho, zda správní rozhodnutí je zákonné či nikoli (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2009, č. j. 3 As 44/2008-80, dostupný na www.nssoud.cz).

[9] Kasační stížnost je důvodná.

[10] K možnostem soudního přezkumu postupů a z nich vycházejících rozhodnutí vydávaných děkanem či rektorem vysoké školy při výkonu státní správy ve vztahu k proceduře spojené s ukončením studia se již Nejvyšší správní soud vyslovil v rozsudku ze dne 17. 12. 2009, čj. 9 As 1/2009-141; v něm popsal možnosti soudního přezkoumání rozhodnutí o nevykonání státní závěrečné zkoušky. Zdůraznil předně, že samotný přezkum rozhodnutí děkana ve věci klasifikace (hodnocení vědomostí) státní zkoušky není samostatně soudně přezkoumatelným rozhodnutím.

[11] V souzeném případě stěžovatelka využila soudní ochranu pouze ve vztahu k rozhodnutí o ukončení studia a ve vztahu ke dvěma rozhodnutím zkušební komise o výsledcích státní závěrečné zkoušky konané dne 16. 6. a 12. 9. 2011.

[12] V kasační stížnosti stěžovatelka tvrdí, že soud nesprávně odmítl její žalobu proto, že výslovně v petitu žaloby označila rozhodnutí I. stupně – tedy rozhodnutí děkanky o

ukončení jejího studia a nikoliv rozhodnutí rektora (II. stupně). V tomto ohledu se kasační soud zcela s názorem stěžovatelky ztotožnil.

[13] V usnesení ze dne 12. 10. 2004, čj. 5 Afs 16/2003-56, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu jednoznačně vyslovil, že *„Jestliže žalobce označí v žalobě jako žalovaného správní orgán I. stupně, ale z obsahu žaloby je zřejmé, že brojí i proti rozhodnutí správního orgánu II. stupně, nejedná se o neodstranitelnou vadu, jež by měla vést k odmítnutí návrhu (§ 37 odst. 5 s. ř. s.). V řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. není osoba žalovaného určena tvrzením žalobce, ale kogentně ji určuje zákon. Je tedy věcí soudu, aby v řízení jako s žalovaným jednal s tím, kdo skutečně žalovaným má být, a ne s tím, koho chybně označil v žalobě žalobce; zvláštní usnesení o tom soud nevydává (§ 53 odst. 2 s. ř. s. a contrario).“*

[14] Vysloveného názoru se měl přidržet krajský soud, ten jej však ignoroval. Žalobkyně v žalobě podrobně popsala, že proti rozhodnutí děkanky o ukončení studia podala rozklad k rektorovi školy, který také o rozkladu rozhodl, a to rozhodnutím ze dne 29. 11. 2011, čj. 2604/R/2011; kopii rozhodnutí přiložila k žalobě. Ze správního spisu, který měl krajský soud k dispozici, mohl snadno ověřit shodu přiložené kopie rozhodnutí rektora s jeho originálem. Soudu tak muselo být zcela zřejmé, jaké rozhodnutí má být soudem přezkoumáno. Stěžovatelka označila v petitu návrhu k soudnímu přezkumu rozhodnutí správního orgánu I. stupně, avšak z obsahu žaloby jednoznačně vyplynulo, že napadá rozhodnutí o ukončení studia i jaké námitky ve vztahu k rozhodnutí o ukončení studia uvádí. Bylo proto bez dalšího jen a jen věcí soudu, aby v řízení jednal s tím, koho jako žalovaného určuje § 65 s. ř. s. V dané věci tedy soud pochybil, jestliže žalobu proti rozhodnutí žalovaného o ukončení studia odmítl. V tomto ohledu bylo povinností soudu přezkoumat v rozsahu žalobních bodů konečné rozhodnutí o ukončení studia. Tato kasační námitka je tedy důvodná.

[15] Další kasační námitkou je stěžovatelčino tvrzení, že soud nesprávně vyslovil, že její žaloba byla opožděná. V tomto bodu se však stěžovatelka mýlí. Krajský soud neodmítl žalobu pro opožděnost jako celek, pouze v bodě 9. a 10. napadeného usnesení uvedl, že žalobní návrh v bodech žalobkyní označených jako ad a) a ad b) (rozhodnutí zkušební komise o výsledcích státní závěrečné zkoušky ze dne 16. 6. a dne 12. 9. 2011) je opožděný. S tímto závěrem se Nejvyšší správní soud ztotožnil. Výsledek státní závěrečné zkoušky byl žalobkyni předsedou komise sdělen vždy v den konání této zkoušky, tedy 16. 6. a 12. 9. 2011. Napadala-li žalobkyně výsledek zkoušky, pak žaloba podaná nejprve okresnímu soudu dne 10. 2. 2012 byla skutečně opožděnou (§ 72 s. ř. s.), a to i přes to, že jednala dle pokynu okresního soudu (kam nejprve žalobu nesprávně adresovala) a poté žalobu poté podala v zákonné lhůtě (§ 104 b o. s. ř.) soudu místně i věcně příslušnému.

V. Závěr a náklady řízení

[16] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm je krajský soud vázán shora uvedeným právním názorem. Přezkoumá tedy v rozsahu žalobních bodů konečné rozhodnutí o ukončení stěžovatelčina studia.

[17] V novém řízení rozhodne krajský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. září 2012

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu